

ROZSUDEK SOUDU (prvního rozšířeného senátu)

18. října 2005*

Ve věci T-60/03,

Regione Siciliana, původně zastoupená G. Aiellem, poté A. Cingolem, advokáty,
s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené E. de March a L. Flynnem, jako
zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

jejímž předmětem je zrušení rozhodnutí Komise C (2002) 4905 ze dne 11. prosince 2002 ohledně zrušení podpory poskytnuté Italské republice rozhodnutím Komise C (87) 2090 026 ze dne 17. prosince 1987 o poskytnutí pomoci Evropského fondu pro regionální rozvoj z titulu investice do infrastruktury v částce rovnající se nebo

* Jednací jazyk: italština.

převyšující 15 milionů eur v Itálii (region: Sicílie) a vymáhání zálohy vyplacené Komisí z titulu této pomoci,

SOD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
(první rozšířený senát),

ve složení B. Vesterdorf, předseda, J. D. Cooke, R. García-Valdecasas, I. Labucka a V. Trstenjak, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: I. Natsinas, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 12. května 2005,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

- 1 Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) byl zřízen nařízením Rady (EHS) č. 724/75 ze dne 18. května 1975 (Úř. věst. L 73, s. 1), které bylo několikrát změněno a poté od 1. ledna 1985 nahrazeno nařízením Rady (EHS) č. 1787/84 ze dne 19. června 1984 o EFRR (Úř. věst. L 169, s. 1). V roce 1988 byla jeho úprava změněna

nařízením Rady (EHS) č. 2052/88 ze dne 24. června 1988 o úkolech strukturálních fondů a jejich účinnosti a o koordinaci mezi těmito činnostmi navzájem a mezi těmito činnostmi a operacemi Evropské investiční banky a jinými stávajícími finančními nástroji (Úř. věst. L 185, s. 9). Dne 19. prosince 1988 Rada přijala nařízení (EHS) č. 4253/88, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 2052/88, pokud jde o koordinaci mezi činnostmi jednotlivých strukturálních fondů navzájem a mezi těmito činnostmi a operacemi Evropské investiční banky a jinými stávajícími finančními nástroji (Úř. věst. L 374, s. 1). Nařízením č. 4253/88 bylo změněno zejména nařízením Rady (EHS) č. 2082/93 ze dne 20. července 1993 (Úř. věst. L 193, s. 20).

- 2 Změněný článek 24 nařízení č. 4253/88, nazvaný „Snížení, pozastavení a zrušení pomoci“, stanoví:

„1. Jestliže se zdá, že realizace akce nebo opatření neodůvodňuje ani části, ani celou poskytnutou finanční pomoc, Komise provede vhodný přezkum takového případu v rámci partnerství zejména tím, že požádá členský stát nebo orgány jím určené pro realizaci akce, aby předložily své připomínky ve stanovené lhůtě.

2. Po tomto přezkumu může Komise snížit nebo pozastavit pomoc pro příslušnou akci nebo opatření, jestliže přezkum potvrdil nesrovnalosti nebo významnou změnu ovlivňující povahu nebo podmínky realizace akce nebo opatření, pro kterou nebyl žádán souhlas Komise.

3. Jakákoli částka zakládající bezdůvodné obohacení musí být vrácena Komisi. Z nevrácených částek jsou účtovány úroky z prodlení [...]“ *(neoficiální překlad)*

Skutkový základ sporu

- 3 Žádostí, došlou Komisi dne 23. září 1986, Italská republika požádala o poskytnutí pomoci EFRR ve smyslu nařízení č. 1787/84 na investici do infrastruktury na Sicílii (Itálie) týkající se třetí fáze prací na stavbě přehrady na řece Gibbesi. Žádost počítala se stavbou děl přiléhajících k hlavní části přehrady a uváděla dvojí využití přehrady, jejíž voda měla sloužit zejména ke spolehlivému zásobování vodou průmyslové zóny Licata, jejíž vybudování mělo být teprve uskutečněno, a rovněž k zavlažování přibližně 1000 hektarů zemědělské půdy.
- 4 Rozhodnutím C (87) 2090 026 ze dne 17. prosince 1987 o poskytnutí pomoci EFRR z titulu investice na infrastrukturu v částce rovnající se nebo převyšující 15 milionů [eur] v Itálii (region: Sicílie), Komise poskytla Italské republice pomoc EFRR v maximální výši 94 490 620 056 italských lir (ITL) (přibližně 48,8 milionů eur) v rámci intervence č. 86.05.03.008 (dále jen „poskytující rozhodnutí“). Italská republika obdržela z titulu uvedené pomoci globální zálohu ve výši 75 592 496 044 ITL (přibližně 39 milionů eur).
- 5 Dopisem ze dne 23. května 2000 zaslaly italské orgány Komisi zprávu vyhotovenou italskými službami o intervencích, které byly předmětem pomoci. Podle této zprávy byly práce na hlavní části přehrady dokončeny dne 11. listopadu 1992. Avšak vzhledem k tomu, že nebyly vybudovány vodní nádrže a nebyl dokončen vodovod, přehrada nebyla v provozu. Krom toho se italské orgány zavázaly předložit do 31. března 2001 svou žádost o platbu zůstatku finanční pomoci.
- 6 Stejným dopisem zaslaly italské orgány Komisi sdělení žalobkyně ze dne 17. ledna 2000, kterým se tato formálně zavázala vykonat práce nezbytné pro uvedení přehrady do provozu a pro její využívání.

- 7 Dopisem ze dne 19. prosince 2000 Komise požádala italské orgány o doplňující informace. Přála si zejména získat údaje ohledně žádosti o prodloužení lhůty pro předložení žádosti o platbu zůstatku, ohledně ustanovení přijatých žalobkyní za účelem dokončení a využívání díla a ohledně zprávy o stavu realizace díla s uvedením skutečného či předpokládaného data dokončení prací a uvedení přehrady do provozu.
- 8 Dopisem ze dne 29. března 2001 italské orgány předložily Komisi svou žádost o platbu zůstatku a předaly sdělení žalobkyně ze dne 5. března 2001. Z tohoto sdělení vyplývalo, že Ente minerario Siciliano (sicilská důlní správa, zadavatel přehrady) byla zrušena, že průmyslová zóna Licata nemohla být vybudována, a že tudíž musí být změněno původní využití přehradní vody. Byla proto zadána studie za účelem vymezení možného využití vody nádrže.
- 9 Na základě těchto údajů se Komise rozhodla zahájit přezkumné řízení stanovené článkem 24 nařízení č. 4253/88 a článkem 2 poskytovacího rozhodnutí.
- 10 Dopisem ze dne 26. září 2001 Komise předala Italské republice údaje, které by mohly vést k nesrovnalostem a které by mohly odůvodnit případné rozhodnutí o zrušení pomoci. Komise zejména uplatnila, že neměla informace o přesném nebo orientačním datu, k jakému bude přehrada plně v provozu a využívána. Rovněž zdůraznila, že účel díla byl změněn ve srovnání s účelem uvedeným v poskytovacím rozhodnutí. Komise vyzvala italské orgány, předsednictví Regione Siciliana a konečného příjemce, aby podali své připomínky ve lhůtě dvou měsíců, upřesňujíc, že kromě výjimečných okolností nebudou vzaty v úvahu případné dokumenty oznámené po tomto datu.

- 11 Dopisem ze dne 29. listopadu 2001 Italská republika předala Komisi připomínky žalobkyně. Z těchto připomínek zejména vyplývalo, že nebylo stanoveno žádné, ani předběžné datum pro zprovoznění díla, jehož účel byl ve skutečnosti změněn.
- 12 Dopisem ze dne 21. února 2002, po uplynutí lhůty stanovené Komisí (viz výše bod 10), žalobkyně oznámila další informace o postupu projektu, jakož i harmonogram, kterým bylo dokončení prací stanoveno nejpozději na 2. února 2003.
- 13 Komise měla za to, že tyto posledně uvedené informace potvrdily existenci několika nesrovnalostí ve smyslu článku 24 nařízení č. 4253/88 a dne 11. prosince 2002 přijala rozhodnutí C (2002) 4095 ohledně zrušení podpory poskytnuté Italské republice poskytujícím rozhodnutím a ohledně vymáhání zálohy vyplacené Komisí z titulu této pomoci (dále jen „napadené rozhodnutí“).
- 14 Body 14 a 15 odůvodnění napadeného rozhodnutí zní takto:

„(14) Přezkum výše uvedených údajů potvrdil existenci nesrovnalostí ve smyslu [článku 24 nařízení č. 4253/88]:

— přezkum případu potvrdil, že práce nebyly dokončeny a že nebylo možné stanovit, byť přibližně, datum, ke kterému bude přehrada uvedena do provozu a využívána [...];

— přezkum případu mimoto potvrdil, že účel a využití díla byly podstatně změněny ve srovnání s tím, co bylo uvedeno v poskytujícím rozhodnutí, přičemž nebylo vyžádáno předběžné schválení Komisí;

— argumenty Regione [Siciliana] nemohou odůvodnit dotčené údaje uvedené v dopisu Komise ze dne 26. září 201 týkající se postupu zadávacího řízení a dodržení zásady řádné finanční správy;

(15) Vzhledem k uvedeným nesrovnalostem je třeba ukončit pomoc a přistoupit [...] k vymáhání vyplacených záloh.“ (*neoficiální překlad*)

15 Napadeným rozhodnutím Komise zrušila pomoc poskytnutou Italské republice, uvolnila částku vyhrazenou za účelem platby zůstatku (přibližně 9,8 milionů eur) a požádala o navrácení částek vyplacených z titulu zálohy (přibližně 39 milionů eur).

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

16 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 20. února 2003 žalobkyně podala projednávanou žalobu.

17 Na základě zprávy soudce zpravodaje Soud (první rozšířený senát) rozhodl zahájit ústní část řízení. V rámci organizačních procesních opatření Soud položil žalobkyni a Komisi písemné otázky, aby na ně ústně odpověděly během jednání. Soud rovněž vyzval Italskou republiku, aby písemně odpověděla na několik otázek. Italská republika těmto žádostem vyhověla.

18 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na písemné i ústní otázky Soudu byly vyslechnuty na jednání konaném dne 12. května 2005. Po vyslechnutí účastníků řízení Soud rozhodl založit do spisu dva dopisy Komise adresované žalobkyni, jeden ze dne 4. srpna 2003 a druhý ze dne 24. října 2003, a oznámené žalobkyní v rámci spojených věcí T-392/03 a T-435/03 mezi stejnými účastníky řízení, pokud jde o výkon napadeného rozhodnutí.

19 Žalobkyně navrhuje, aby Soud:

- zrušil napadené rozhodnutí;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

20 Komise navrhuje, aby Soud:

- prohlásil žalobu za nepřijatelnou;

- podpůrně, zamítl žalobu ve věci samé;

- v každém případě, uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

- ²¹ Během jednání Komise, která byla v tomto smyslu tázána Soudem, uznala, že třetí odrážka bodu 14 odůvodnění napadeného rozhodnutí týkající se uvedení nesrovnalostí ve smyslu článku 24 nařízení č. 4253/88 (viz výše bod 14) nijak neodůvodňovala přijetí uvedeného rozhodnutí. Žalobní důvody a argumenty vznesené v žalobě, týkající se uvedené odrážky, však nemohou samy o sobě odůvodnit zrušení napadeného rozhodnutí, jelikož je rovněž založeno na nesrovnalostech uvedených v první a druhé odrážce uvedeného bodu odůvodnění. Z důvodů spočívajících v hospodárnosti řízení tedy Soud výše uvedené žalobní důvody a argumenty nepřezkoumá.

1. K přípustnosti

Argumenty účastníků řízení

- ²² Komise namítá nepřipustnost projednávané žaloby z důvodu, že žalobkyně nemá aktivní legitimaci.

- 23 Komise nezpochybňuje skutečnost, že žalobkyně je napadeným rozhodnutím osobně dotčena ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce EŠ. Naopak se domnívá, že žalobkyně není napadeným rozhodnutím dotčena bezprostředně.
- 24 Komise úvodem uvádí, že nikdy neexistoval přímý právní vztah mezi ní a žalobkyní.
- 25 Jednou ze základních zásad strukturální politiky přitom již od počátku je, že Komise a členské státy jsou společně odpovědné za programování strukturálních akcí, zatímco členské státy jsou samy odpovědné za provádění této politiky.
- 26 Pokud tak jde o činnosti EFRR během programového období 1985–1988, během kterého bylo přijato poskytovací rozhodnutí, byla tato zásada odražena v řadě ustanovení nařízení č. 1787/84, platného v té době. Komise tak zdůrazňuje, že v projednávaném případě předložil dotčený členský stát konkrétní žádost Komisi, která přijala poskytovací rozhodnutí (článek 22). Během provádění projektu měl členský stát předkládat Komisi čtvrtletní výkazy uvádějící zejména skutečné výdaje (článek 28). Zálohy mohly být poskytnuty Komisi na žádost členského státu (článek 31).
- 27 Komise z toho vyvozuje, že členské státy byly v decentralizovaném systému řízení, který byl v relevantním období jedním ze základních znaků strukturálních fondů, jejími jedinými partnery pro jednání. Členské státy představovaly clonu mezi Komisí a konečnými příjemci pomoci, protože platby byly vypláceny vnitrostátním orgánům

a ty měly volnost v rozhodování o důsledcích zrušení poskytnuté pomoci pro konečné příjemce. Podle Komise a v rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, tedy Italská republika měla, pokud jde o výkon napadeného rozhodnutí, posuzovací pravomoc.

- 28 V tomto ohledu, v odpověď na argument žalobkyně, podle kterého již v rámci vyrovnání vrátila částky vyplacené z titulu finanční pomoci zrušené napadeným rozhodnutím (viz bod 40 dále), Komise uvádí, že uvedené vyrovnání se uskutečnilo dne 9. listopadu 2003 mezi dluhem italského ministerstva hospodářství a financí, kterému byl určen dlužní úpis na vrácení zrušené pomoci, a platbou určenou těmž ministerstvu.
- 29 Ve světle těchto počátečních úvah je třeba určit, zda žalobkyně, které na rozdíl od Italské republiky nebylo napadené rozhodnutí určeno, je jím bezprostředně dotčena ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES.
- 30 Komise připomíná ustálenou judikaturu, ze které vyplývá, že aby mělo opatření přímý dopad na jednotlivce, kterému není určeno, musí zakládat přímé právní účinky na právní postavení dotčené osoby a jeho uplatnění musí být čistě automatické povahy a musí vyplývat výlučně ze samotné právní úpravy Společenství s vyloučením dalších prostředkujících předpisů (rozsudek Soudního dvora ze dne 5. května 1998, *Dreyfus v. Komise*, C-386/96 P, Recueil, s. I-2309, bod 43, a rozsudek Soudu ze dne 13. prosince 2000, *DSTV v. Komise*, T-69/99, Recueil, s. II-4309, bod 24).
- 31 Pokud je napadený akt uplatňován vnitrostátními orgány, kterým je určen, je namístě ověřit, zda uplatňování aktu ponechává těmto orgánům určitou posuzovací pravomoc (rozsudek Soudu ze dne 15. září 1998, *Oleifici Italiani a Fratelli Rubino v. Komise*, T-54/96, Recueil, s. II-3377, bod 56). Jednotlivec je rovněž bezprostředně

dotčen, pokud je možnost osob, kterým je akt určen, neřídit se jím, čistě teoretická, přičemž o jejich vůli vyvodit důsledky v souladu s ním není pochyb (rozsudek Soudního dvora ze dne 17. ledna 1985, Piraiki-Patraiki a další v. Komise, 11/82, Recueil, s. 207, body 8 až 11, a výše uvedený rozsudek Dreyfus v. Komise, bod 44).

- 32 V tomto kontextu Komise poznamenává, že Soud již ve svých usnesení ze dne 25. dubna 2001, Coillte Teoranta v. Komise (T-244/00, Recueil, s. II-1275, dále jen „usnesení Coillte Teoranta“) rozhodl, že rozhodnutí vyloučit některé výdaje z financování vyplaceného záruční sekci Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZE) nezakládá přímé účinky na právní postavení příjemce podpory.
- 33 Podle Komise se usnesení Coillte Teoranta, vydané v oblasti EZOZE, použije stejným způsobem na strukturální fondy, a tedy na EFRR, z důvodu skutečnosti, že řízení strukturálních fondů vychází ze zásady oddělení právního vztahu mezi jednak Komisí a členskými státy a jednak mezi členskými státy a příjemci pomoci Společenství. Toto uvažování je platné pokaždé, když hlavní odpovědnost za kontrolu výdajů uskutečněných v rámci režimu decentralizovaného řízení, jako je tomu zejména v případě EFRR a EZOZE, mají členské státy.
- 34 Komise mimoto upřesňuje, že odkaz Soudu v bodu 45 usnesení Coillte Teoranta na odlišnou situaci převládající v případě rozhodnutí o nezpůsobilosti pro financování Evropským sociálním fondem (ESF) musí být chápán jako odkaz na období, během kterého, na rozdíl od situace v projednávaném případě, existoval přímý vztah mezi Komisí a příjemci financování ESF. Komise se domnívá, že tento odkaz se týká právního režimu vymezeného nařízením Rady (EHS) č. 2950/83 ze dne 17. října 1983, kterým se provádí rozhodnutí 83/516/EHS týkající se úlohy ESF (Úř. věst. L 289, s. 1), kterým se ESF řídil během programového období 1984–1988 a které

stanovilo přímý právní vztah mezi Komisí a příjemci. Podle Komise nedostatek přímého vztahu tohoto typu jednoznačně odlišuje tento právní režim od režimu použitelného na strukturální fondy, včetně EFRR, během programového období 1985–1988.

- 35 Komise se domnívá, že tento rozdíl mezi režimy použitelnými během různých programových období tak vylučuje, aby v projednávaném případě byli příjemci považováni za aktivně legitimované k napadnutí rozhodnutí o snížení podpory v souladu s body 46 až 48 rozsudku Soudu ze dne 6. prosince 1994, *Lisrestal a další v. Komise* (T-450/93, Recueil, s. II-1177), potvrzený Soudním dvorem v jeho rozsudku ze dne 24. října 1996, *Komise v. Lisrestal a další* (C-32/95 P, Recueil, s. I-5373). Během programového období 1984–1988 bylo tedy v podstatě přímé řízení zajištěno Komisí. Naopak v rámci nařízení č. 1787/84 sloužícího jako základ pro poskytnutí rozhodnutí měla Komise postavení dohledu. Protože Komise nehraje v jednáních směřujících k vymáhání uskutečněných členskými státy žádnou úlohu a protože, jak Soud uvedl v bodech 47 a 48 usnesení *Coillte Teoranta*, případná jednání směřující k vymáhání vycházejí z vnitrostátního práva a nejsou automatickým důsledkem rozhodnutí o vyloučení některých výdajů z financování Společenství, analýza obsažená ve výše uvedeném rozsudku *Lisrestal a další v. Komise* neplatí pro rozhodnutí přijatá na základě nařízení č. 4253/88, týkající se projektů financovaných strukturálními fondy.

- 36 V odpověď na argument žalobkyně, podle kterého se na ni nevztahuje usnesení *Coillte Teoranta* z důvodu skutečnosti, že je veřejnoprávním subjektem, a nikoliv jednotlivcem (viz bod 42 dále), Komise namítá, že uvedený argument není přesvědčivý, jelikož Soud v uvedeném usnesení takové rozlišení neprovedl.

37 Kromě toho, Komise nezpochybňuje, že Soud ve svém rozsudku ze dne 9. července 2003, *Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap v. Komise* (T-102/00, Recueil, s. II-2433, dále jen „rozsudek Vlaams Fonds“), rozhodl, že se rozhodnutí Komise snižující nebo zrušující finanční pomoc poskytnutou ESF může bezprostředně a přímo dotýkat příjemců takové pomoci. Komise nicméně poukazuje na to, že toto tvrzení bylo učiněno incidenčně, jelikož Soud nebyl vyzván, aby se vyjádřil k otázce, zda byl žalobce bezprostředně dotčen rozhodnutím v uvedeném případě sporným. Stejně tak jeho pozornost nebyla zaměřena na precedens vytvořený usnesením Coillte Teoranta. Komise dodává, že judikatura uvedená v rozsudku Vlaams Fonds odkazuje na jiné programové období, během kterého právní úprava strukturálních fondů ještě nevycházela z režimu decentralizovaného řízení. Za těchto podmínek je precedens vytvořený usnesením Coillte Teoranta relevantnější než rozsudek Vlaams Fonds, pokud jde o vztahy mezi konečnými příjemci a Komisí v operacích, které jsou v současnosti uskutečňovány členskými státy decentralizovaně.

38 Žalobkyně se domnívá, že žaloba je přípustná a uplatňuje, že ustanovení Smlouvy o ES týkající se práv jednotlivců podat žaloby nemohou být předmětem restriktivního výkladu. Žalobkyně zejména odkazuje na rozsudek Soudního dvora ze dne 15. července 1963, *Plaumann v. Komise* (25/62, Recueil, s. 197). Rovněž v něm byla uznána aktivní legitimace všech osob, osobně a bezprostředně dotčených napadeným aktem, které, jak to vyžadují uvedená ustanovení, jsou právními osobami. Podle žalobkyně je třeba toto řešení rovněž přijmout, pokud je žalobce veřejnoprávním subjektem splňujícím tyto podmínky. V tomto ohledu žalobkyně odkazuje na rozsudek Soudu ze dne 15. června 1999, *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia v. Komise* (T-288/97, Recueil, s. II-1871).

39 Podle žalobkyně se jí nicméně napadené rozhodnutí, u něhož uznává, že jí není formálně určeno, bezprostředně dotýká, neboť bezprostředně ovlivňuje její právní postavení. Totiž, subjekt, kterému je napadené rozhodnutí určeno, a sice Italská republika, neměl žádnou posuzovací pravomoc, pokud jde o jeho provedení, které

spočívalo v pouhém vrácení částek vyplacených předtím EFRR. Za tímto účelem nebyla nezbytná žádná další normativní činnost. Žalobkyně se domnívá, že podle ustálené judikatury Společenství tyto okolnosti postačují pro založení aktivní legitimace (výše uvedený rozsudek Dreyfus v. Komise).

40 Navíc žalobkyně zdůrazňuje, že již vrátila v rámci vyrovnání částky vyplacené z titulu pomoci zrušené napadeným rozhodnutím, včetně úroků z prodlení.

41 Za těchto podmínek není skutečnost, že neexistoval přímý vztah mezi žalobkyní a Komisí, relevantní, jelikož z poskytujícího rozhodnutí je zřejmé, že žalobkyně byla zjevným příjemcem pomoci EFRR. Ostatně je v tomto ohledu třeba uvést, že žalobkyně měla s Komisí, v rozporu s tím, co tvrdí Komise, během fáze přezkumu, která předcházela poskytujícímu rozhodnutí, řadu přímých kontaktů. Během tohoto období se mezi Komisí a žalobkyní uskutečnila podrobná jednání.

42 Mimoto judikaturu, které se dovolává Komise (usnesení Coillte Teoranta), nelze na žalobkyni uplatnit. Není totiž jednotlivcem, ale místním celkem, tedy emanací Italského státu.

43 V tomto ohledu je třeba připomenout rozsudek Vlaams Fonds, jehož bod 60 odůvodnění zní takto:

„Podle [...] ustálené judikatury se může rozhodnutí Komise snižující nebo zrušující finanční pomoc poskytnutou ESF bezprostředně a osobně dotýkat příjemců takové

pomoci a nepříznivě zasahovat jejich právní postavení navzdory skutečnosti, že dotčený členský stát je v rámci správního řízení jedinou protistranou ESF. Jsou to totiž příjemci podpory, kdo nese hospodářské důsledky rozhodnutí snížit nebo zrušit pomoc, jelikož jsou primárně odpovědní za vrácení částek vyplacených neprávem (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Lisrestal a další v. Komise, body 43 až 48 a uvedená judikatura).“

Závěry Soudu

- 44 Napadené rozhodnutí vztahující se k pomoci, jíž byla žalobkyně příjemcem, bylo určeno dotčenému členskému státu, a sice Italské republice. Podle čl. 230 čtvrtého pododstavce ES „[k]aždá fyzická nebo právnická osoba může [...] podat žalobu proti rozhodnutím [...], která, byť vydána ve formě [...] rozhodnutí určeného jiné osobě, se jí bezprostředně a osobně dotýkají“. Vzhledem k tomu, že osobní dotčení žalobkyně je v projednávaném případě nezpochybnitelné, je namíste přezkoumat, zda je žalobkyně napadeným rozhodnutím dotčena bezprostředně.
- 45 Je třeba připomenout dvě kumulativní kritéria bezprostředního dotčení ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES stanovená ustálenou judikaturou.
- 46 Zaprvé dotčený akt musí zakládat přímé účinky na právní postavení jednotlivce. Zadruhé uvedený akt nesmí ponechat žádnou posuzovací pravomoc subjektům, kterým je určen a které jsou pověřeny jeho provedením vzhledem k tomu, že toto provedení je čistě automatické povahy a vyplývá výlučně ze samotné právní úpravy Společenství, aniž by bylo třeba použít další prostředkující předpisy (výše uvedený rozsudek Dreyfus v. Komise, bod 43; výše uvedený rozsudek DSTV v. Komise, bod 24, a usnesení Soudu ze dne 6. června 2002, SLIM Sicilia v. Komise, T-105/01, Recueil, s. II-2697, bod 45; viz rovněž v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze

dne 13. května 1971, *International Fruit Company a další v. Komise*, 41/70 až 44/70, Recueil, s. 411, body 23 až 29, a rozsudek Soudního dvora ze dne 6. března 1979, *Simmenthal v. Komise*, 92/78, Recueil, s. 777, body 25 a 26). Podmínka vyžadovaná druhým kritériem je rovněž splněna, pokud je možnost členského státu neřídit se dotčeným aktem čistě teoretická, přičemž o jeho vůli vyvodit důsledky v souladu s ním není pochyb (výše uvedený rozsudek *Dreyfus v. Komise*, bod 44; viz rovněž v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Piraiki-Patraiki a další v. Komise*, body 8 až 10).

⁴⁷ Napadené rozhodnutí tím, že zrušilo pomoc v plném rozsahu, jak je uvedeno v bodu 15 výše, zejména zrušilo povinnost Komise zaplatit zůstatek pomoci (9,8 milionů eur) a nařídilo vrácení záloh vyplacených Italské republice a převedených žalobkyni (přibližně 39 milionů eur).

⁴⁸ Soud se domnívá, že takové rozhodnutí nezbytně založilo přímé účinky na právní postavení žalobkyně, a to z řady důvodů. Mimoto napadené rozhodnutí neponechává italským orgánům žádnou posuzovací pravomoc vzhledem k tomu, že jeho provedení je čistě automatické povahy a vyplývá výlučně ze samotné právní úpravy Společenství, aniž by bylo třeba použít další prostředkující předpisy.

⁴⁹ Je namístě úvodem připomenout, že jakmile bylo poskytnuté rozhodnutí přijato a oznámeno Italské republice, žalobkyně se mohla domnívat, že za účelem realizace projektu, který byl předmětem pomoci, a s výhradou dodržení podmínek stanovených v uvedeném poskytnutém rozhodnutí a v právní úpravě použitelné na EFRR, je jí plně k dispozici částka pomoci (přibližně 48,8 milionů eur). Na tomto základě mohla tedy žalobkyně plánovat a rozpočít své výdaje za účelem realizace třetí fáze prací na přehradě na řece Gibbesi.

- 50 Mimoto byly vnitrostátní italské orgány, stejně jako žalobkyně, také vázány výše uvedenými podmínkami a právní úpravou. Částky vyplacené Komisí z titulu dotčené pomoci tak musely být povinně využity pro účely realizace třetí fáze prací na přehradě na řece Gibbesi. Ani právo Společenství, ani vnitrostátní právo neumožňovalo italským orgánům připravit žalobkyni o částky pomoci nebo je využít za jiným účelem. Dokud tak byly dodrženy výše uvedené podmínky a právní úprava, nebyly italské orgány zmocněny požadovat po žalobkyni vrácení, byť částečné, těchto částek.
- 51 Je třeba ostatně zdůraznit, jak potvrdila žalobkyně během jednání v odpověď na otázku Soudu, že žalobkyně v letech 1987 až 1992 realizovala největší část projektu, který byl předmětem zrušené pomoci, a že tyto práce byly financovány výlučně z vlastních zdrojů žalobkyně a později zrušené pomoci Společenství.
- 52 Právě ve světle těchto úvodních úvah musí být posouzena otázka, zda je žalobkyně napadeným rozhodnutím bezprostředně dotčena.
- 53 Nejprve, pokud jde o změnu právního postavení žalobkyně, byla prvním přímým a okamžitým účinkem napadeného rozhodnutí změna jejího majetkového postavení, neboť byla připravena o zůstatek pomoci nevyplacený Komisí (přibližně 9,8 milionů eur). Nevyplacený zůstatek pomoci nebude Italské republice Komisí poskytnut, protože pomoc je zrušena. Italské orgány jej proto nemohou převést žalobkyni. Zatímco před přijetím napadeného rozhodnutí mohla v rámci realizace projektu žalobkyně s jistotou počítat s uvedenou částkou, byla po přijetí tohoto rozhodnutí nucena zaprvé konstatovat, že o něj byla připravena, a zadruhé hledat náhradní financování za účelem splnění smluvních závazků v rámci realizace prací na třetí fázi přehrady na řece Gibbesi.

- 54 Napadené rozhodnutí rovněž bezprostředně mění právní postavení žalobkyně, co se týče povinnosti vrátit částky vyplacené z titulu zálohy (přibližně 39 milionů eur). Následkem napadeného rozhodnutí je totiž bezprostřední změna právního statutu žalobkyně z nepopiratelného věřitele na přinejmenším možného dlužníka těchto částek. Je to z toho důvodu, že napadené rozhodnutí ukončilo nemožnost italských orgánů, jak na základě práva Společenství, tak vnitrostátního práva, vymáhat po žalobkyni vyplacené zálohy. Jinými slovy, druhým přímým a automatickým účinkem napadeného rozhodnutí byla změna právního postavení žalobkyně vůči vnitrostátním orgánům.
- 55 Tím, že napadené rozhodnutí bezprostředně a navíc citelně změnilo právní postavení žalobkyně, jak vyplývá z bodů 53 a 54 výše, tedy ve skutečnosti splňuje podmínky týkající se prvního kritéria bezprostředního dotčení, připomenutého v bodu 46 výše.
- 56 Pokud jde dále o kritérium automatické použitelnosti napadeného rozhodnutí, je třeba konstatovat, že napadené rozhodnutí samo o sobě mechanicky vůči žalobkyni založilo dvojí účinek, uvedený v bodech 53 a 54 výše.
- 57 Tento dvojí účinek napadeného rozhodnutí vyplývá výlučně ze samotné právní úpravy Společenství, a sice z čl. 211 třetí odrážky ES a čl. 249 čtvrtého pododstavce ES, ve vzájemném spojení. V tomto ohledu neměly italské orgány žádnou posuzovací pravomoc, co se týče jejich povinnosti vykonat toto rozhodnutí.
- 58 Závěry obsažené v bodech 56 a 57 výše nejsou zpochybněny argumentem Komise, podle kterého vnitrostátní orgány mohou teoreticky rozhodnout, že zprostředkovaně žalobkyni finančních důsledků, kterými ji napadené rozhodnutí bezprostředně

zatížilo, tím, že budou ze státních prostředků financovat jednak uvolněný zůstatek pomoci Společenství a jednak vrácení záloh Společenství obdržených žalobkyní, nebo pouze jednu z těchto dvou možností.

59 Případné vnitrostátní rozhodnutí o financování tohoto charakteru by totiž nezabavilo rozhodnutí Komise jeho automatické použitelnosti. Z právního hlediska by se podle práva Společenství použití napadeného rozhodnutí nedotklo. Účinkem tohoto vnitrostátní rozhodnutí by bylo navrácení žalobkyně do situace, ve které se nacházela před přijetím napadeného rozhodnutí, čímž by způsobilo druhou změnu právního postavení žalobkyně již změněného, poprvé a automaticky, napadeným rozhodnutím. Tato druhá změna právního postavení žalobkyně by vyplývala pouze z vnitrostátního rozhodnutí, a nikoliv z výkonu napadeného rozhodnutí.

60 Jinými slovy, přijetí vnitrostátního rozhodnutí o financování by bylo nevyhnutelné právě pro odvrácení automatických účinků napadeného rozhodnutí.

61 V tomto ohledu se skutkové okolnosti projednávaného případu zásadním způsobem liší od skutkového základu usnesení Coillte Teoranta dovolávaného Komisí (viz výše body 32 až 34). Napadeným usnesením ve věci Coillte Teoranta totiž Komise zamítla žádost dotčeného členského státu, kterému bylo uvedené rozhodnutí určeno, jimiž se domáhal, aby příspěvky, které již vyplatil příjemci, byly uhrazeny EZOZF jakožto výdaje způsobilé ke spolufinancování Společenstvím. Na rozdíl od situace v projednávané věci nezpůsobilo napadené rozhodnutí, kterého se týkalo usnesení Coillte Teoranta, automaticky a mechanicky uvolnění zbývající částky ještě dlužné příjemci. Krom toho pouze vnitrostátní rozhodnutí přijaté po napadeném rozhodnutí Komise mohlo vynutit navrácení již obdržených záloh příjemcem.

- 62 Argumentace Komise uvedená v bodu 58 výše je tedy nesprávným uplatněním konceptu přímého účinku ve smyslu ustálené judikatury připomenuté v bodu 46 výše nebo dokonce převrácením tohoto konceptu. Existence takové možnosti financování italskými orgány totiž sama o sobě neznamená, že napadené rozhodnutí muselo být provedeno subjektem, kterému bylo určeno, před tím, než došlo k účinkům na straně žalobkyně.
- 63 Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí neponechává italským orgánům žádnou posuzovací pravomoc, neboť je automatické povahy a vyplývá výlučně ze samotné právní úpravy Společenství, aniž by bylo třeba použít další prostředkující předpisy, jak to vyplývá z bodů 56 až 62 výše, tedy napadené rozhodnutí ve skutečnosti splňuje podmínky týkající se druhého kritéria bezprostředního dotčení připomenutého v bodu 46 výše.
- 64 Mimoto nemůže být přijat argument dovolávaný Komisí (viz body 24 až 27 výše), podle kterého jakémukoli bezprostřednímu dotčení žalobkyně brání oddělení právních vztahů jednak mezi Komisí a členskými státy a jednak mezi členskými státy a příjemci.
- 65 Podle ustálené judikatury (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 1981, *IBM v. Komise*, 60/81, Recueil, s. 2639, bod 9; rozsudek Soudu ze dne 24. března 1994, *Air France v. Komise*, T-3/93, Recueil, s. II-121, bod 43, a rozsudek Soudu ze dne 4. března 1999, *Assicurazioni Generali a Unicredit v. Komise*, T-87/96, Recueil, s. II-203, bod 37) je totiž za účelem určení, zda se akt orgánu Společenství bezprostředně dotýká jednotlivce ve smyslu článku 230 ES, namísto přezkoumat jeho skutečnou povahu za účelem ověření, zda nezávisle na jeho formě má bezprostřední dopad na zájmy tohoto jednotlivce tím, že závažně mění jeho právní postavení.

- 66 Přitom z bodů 47 až 63 výše vyplývá, že právní postavení žalobkyně je napadeným rozhodnutím bezprostředně dotčeno.
- 67 Mimoto, jen pro úplnost, je namístě poukázat na to, jak správně zdůrazňuje žalobkyně, že mezi ní a Komisí existovaly přímé vztahy, např. během fáze přípravy poskytnutí pomoci nebo zasláním dopisu ze dne 26. září 2001 (viz bod 10 výše) přímo žalobkyni. V tomto ohledu Soud uvádí, že tyto přímé vztahy pokračovaly i po přijetí napadeného rozhodnutí, jak vyplývá ze dvou dopisů Komise adresovaných přímo žalobkyni a založených do spisu (viz bod 18 výše). V prvním z těchto dopisů ze dne 4. srpna 2003 Komise totiž vyzývá žalobkyni k vrácení částky přibližně 39 milionů eur spolu s úroky, jakožto částky vyplacené z titulu zálohy v rámci dotčeného projektu. Stejně tak ve druhém dopisu ze dne 24. října 2003 Komise oznamuje žalobkyni, že provedla vyrovnání mezi různými pohledávkami a dluhy Komise týkajícími se projektů žalobkyně, mezi jinými i projektu třetí fáze prací na přehradě na řece Gibbesi. Za těchto podmínek nemůže být formalistický přístup Komise přijat.
- 68 Vzhledem k tomu, že obě kritéria uvedená v bodu 46 výše jsou splněna, je namístě námitku nepřípustnosti zamítnout.

2. *K věci samé*

- 69 Žalobkyně se na podporu své žaloby dovolává dvou žalobních důvodů. První žalobní důvod vychází z porušení článku 24 nařízení č. 4253/88 a druhý žalobní důvod vychází ze zjevně nesprávného posouzení při použití tohoto ustanovení.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článku 24 nařízení č. 4253/88

- 70 Na podporu svého prvního žalobního důvodu žalobkyně uplatňuje tři argumenty. Jednak text článku 24 nařízení č. 4253/88 neuvádí případ zrušení pomoci. Dále, stav, kdy přehrada není v provozu a využívána, nemůže odůvodnit zrušení dotčené pomoci s ohledem na článek 24 nařízení č. 4253/88 a na poskytující rozhodnutí. Konečně, podmínky pro zachování dotčené pomoci jsou s ohledem na článek 24 nařízení č. 4253/88 splněny.

K prvnímu argumentu na podporu prvního žalobního důvodu

— Argumenty účastníků řízení

- 71 Žalobkyně připomíná, že napadeným rozhodnutím Komise zrušila pomoc v plném rozsahu. Přitom zrušení pomoci Společenství je uvedeno pouze v názvu článku 24 nařízení č. 4253/88, a nikoliv v samotném textu tohoto článku. Jak totiž sama Komise připouští, čl. 24 odst. 2 uvádí pouze snížení nebo pozastavení pomoci, a to za určitých přesně vymezených podmínek. Pouze článek 2 poskytujícího rozhodnutí počítal se zrušením dotčené pomoci, ale pouze v případech, které nebyly výslovně uvedeny v napadeném rozhodnutí. Za těchto podmínek postrádá napadené rozhodnutí právní základ tím, že je založeno na extenzivním výkladu pouze článku 24 nařízení č. 4253/88, i přesto, že zrušení pomoci, které má povahu sankce, vyžadovalo naopak restriktivní výklad tohoto ustanovení.

72 Komise namítá, že v případě rozporu mezi obsahem ustanovení a jeho názvem je třeba je vykládat tak, aby veškeré výrazy měly užitečný účinek. Mimoto systematický výklad článku 24, a zejména jeho odstavce 1, umožňuje dojít k závěru, že existuje možnost úplného zrušení pomoci, takže odkaz na odstavec 2 poskytujícího rozhodnutí nebyl nezbytný. Navíc přiznat Komisi výhradně pravomoc snížit výši pomoci úměrně ke spáchaným nesrovnalostem by znamenalo podporovat podvody, jelikož by měly být vráceny pouze částky obdržené neprávem.

— Závěry Soudu

73 Podmínky, za kterých může být pomoc zrušena, jsou upraveny nikoliv procesními, nýbrž hmotněprávními předpisy (rozsudek Soudu ze dne 28. ledna 2004, Euroagri v. Komise, T-180/01, Recueil, s. II-369, body 36 a 37). Tato hlediska se tedy v zásadě řídí právní úpravou použitelnou v době poskytnutí pomoci. Jak Soud připomněl v témže rozsudku, zrušení pomoci Společenství z důvodu nesrovnalostí vytýkaných příjemci má povahu sankce, jestliže se neomezuje na vrácení částek neprávem vyplacených z důvodu těchto nesrovnalostí. Je proto přípustné, pouze pokud je odůvodněno jak s ohledem na právní úpravu použitelnou v době poskytnutí pomoci, tak s ohledem na právní úpravu platnou v době rozhodnutí o zrušení.

74 Za těchto podmínek jsou relevantní ustanovení v oblasti zrušení pomoci ustanovení nařízení č. 1787/84, platné v době přijetí poskytujícího rozhodnutí, a ustanovení nařízení č. 4253/88, ve znění použitelném v době přijetí napadeného rozhodnutí, tedy ve znění nařízení č. 2082/93.

- 75 Článek 32 odst. 1 nařízení č. 1787/84 stanovil omezení nebo zrušení pomoci. Článek 24 nařízení č. 4253/88, ve znění nařízení č. 2082/93, uvádí zrušení pomoci ve svém názvu a rovněž nepřímou ve svém odstavci 1, který připomíná neodůvodnění části nebo celého rozsahu finanční pomoci.
- 76 Pokud jde o znění odstavce 2 uvedeného článku 24, které nestanoví výslovně zrušení pomoci, postačuje poznamenat, že ustálená judikatura (rozsudek Soudu ze dne 12. října 1999, *Conserve Italia v. Komise*, T-216/96, Recueil, s. II-3139, bod 92; rozsudek Soudu ze dne 14. června 2001, *Hortiplant v. Komise*, T-143/99, Recueil, s. II-1665, bod 40; rozsudek Soudu ze dne 26. září 2002, *Sgaravatti Mediterranea v. Komise*, T-199/99, Recueil, s. II-3731, body 130 a 131, a rozsudek Soudu ze dne 11. března 2003, *Conserve Italia v. Komise*, T-186/00, Recueil, s. II-719, body 74 a 78) přiznává Komisi možnost zrušit pomoc na základě čl. 24 odst. 2 nařízení č. 4253/88.
- 77 Za těchto podmínek není první argument na podporu prvního žalobního důvodu opodstatněný, a musí být proto zamítnut.

Ke druhému argumentu na podporu prvního žalobního důvodu

— Argumenty účastníků řízení

- 78 Podle žalobkyně není požadavek Komise týkající se plné provozuschopnosti a využitelnosti díla obsažen ani v poskytujícím nařízení, ani v článku 24 nařízení

č. 4253/88. Komisi byl tento požadavek vyjádřen až v době podání žádosti o konečnou platbu. Z tohoto titulu musí být tento opožděný požadavek považován za nemající právní základ, a to tím spíše, že se žalobkyně dne 17. ledna 2000 zavázala zajistit provozuschopnost díla spolufinancovaného EFRR v krátké lhůtě.

79 Komise především namítá, že žalobkyně nezpochybnuje okolnost, že přehrada nebyla k datu napadeného rozhodnutí ani v provozu, ani využitelná. Dále v podstatě připomíná, že kritérium provozuschopnosti financovaných děl vždy bylo a je v režimu strukturálních fondů zásadní, zejména z důvodů vztahujících se k účinnosti hospodářské a sociální politiky soudržnosti vymezené Smlouvou, jejímž ústředním prvkem je programování. Řádné finanční řízení strukturálních fondů vyžaduje mimo jiné, aby Komise a členské státy dodržovaly stanovené programování a aby mohly zrušit příspěvky na nefunkční projekty.

— Závěry Soudu

80 Jak Komise připomněla během jednání, musí být rozhodnutí o poskytnutí pomoci Společenství posuzováno ve spojení s odpovídající žádostí o pomoc (viz obdobně rozsudek Soudu ze dne 14. července 1997, *Interhotel v. Komise*, T-81/95, Recueil, s. II-1265, bod 42). Přitom ze spisu, zejména z žádosti o pomoc podané Italskou republikou uvedené v bodu 3 výše vyplývá, že uvedená žádost, na jejímž základě bylo přijato poskytovající rozhodnutí, uváděla, že třetí fáze prací na přehradě na řece Gibbesi má vést k uvedení díla do provozu.

- 81 Krom toho, jak Komise správně připomněla ve svých písemnostech, čl. 18 odst. 1 nařízení č. 1787/84, na jehož základě bylo přijato poskytující rozhodnutí, stanoví, že „financování investic do infrastruktury [...] se týká infrastruktury, která přispívá k rozvoji regionu nebo oblasti, ve které se nachází“.
- 82 V tomto ohledu je třeba nejprve připomenout, že za účelem zajištění řádného fungování systému strukturálních fondů Společenství a jejich řádného finančního řízení musí realizace veškerých projektů spolufinancovaných v tomto rámci vést k fungování uvedeného projektu, přičemž tento požadavek je podkladem pro rozhodnutí poskytující financování Společenství.
- 83 Je přitom nesporné, že přehrada nebyla k datu napadeného rozhodnutí ani v provozu, ani využitelná. Za takových okolností by bylo zjevně neslučitelné s výše uvedeným ustanovením povolit příjemci dotčené pomoci, aby si ponechal pomoc Společenství poskytnutou za účelem realizace díla i přesto, že uvedené dílo nebylo využitelné. Takový přístup by navíc nebyl slučitelný s cílem řádného řízení strukturálních fondů Společenství.
- 84 Za těchto podmínek není druhý argument na podporu prvního žalobního důvodu opodstatněný, a musí být proto zamítnut.

Ke třetímu argumentu na podporu prvního žalobního důvodu

— Argumenty účastníků řízení

- 85 Podle žalobkyně byly podmínky pro zachování dotčené pomoci splněny s ohledem na článek 24 nařízení č. 4253/88, jelikož povaha díla a podmínky provedení způsobilé akce nebyly dotčeny a změna účelu díla byla mimoto předmětem žádosti o schválení adresované Komisi.
- 86 Žalobkyně zastává stanovisko, že změna účelu nebo využití díla nepředstavuje podle čl. 24 odst. 1 nařízení č. 4253/88 okolnost takové povahy, která by mohla vést ke snížení nebo pozastavení pomoci, i když Komise vzala uvedenou změnu v úvahu v napadeném rozhodnutí.
- 87 Žalobkyně pokračuje zdůrazněním, že i příloha poskytlujícího rozhodnutí obsahovala popis díla, nikoliv však údaje o jeho účelu.
- 88 Přitom podle žalobkyně skutečnost, že voda zadržovaná dílem bude v budoucnu zcela určena pro zavlažování, a nikoliv již i pro chlazení průmyslových budov, nemůže měnit povahu dotčeného díla, kterou je vytvoření zásob vody v obecném zájmu. Žalobkyně v tomto ohledu, aniž by jí Komise odporovala, zmiňuje, že se vždy počítalo s tím, že voda v nádrži přehrady je určena na zavlažování přibližně 1000 hektarů půdy. Tím, co zavlažování učinilo převažujícím účelem díla, bylo neotevření průmyslové zóny, s jejíž realizací se v Licata počítalo od roku 1986. Tato skutečnost byla oznámena Komisi, přičemž bylo upřesněno, že dílo si zachovalo svoji sociálně

hospodářskou úlohu v rámci rozvoje regionu. V tomto ohledu je třeba se domnívat, že přehrada, nacházející se v regionu trpícím vážným nedostatkem vody pro soukromé, zemědělské i průmyslové užití, by díky kvalitě své vody mohla naplnit řadu potřeb, včetně potřeby pitné vody, a spadat do souhrnného a širšího režimu intervencí v oblasti vod spolufinancovaného EFRR. Žalobkyně dodává, že byla zadána zvláštní studie o využití vody a zhodnocení dotčené přehrady.

- 89 Stejným způsobem se žalobkyně domnívá, že se změna využití přehrady nemůže dotýkat podmínek provedení akce, jelikož se posledně uvedené týkají fungování díla, a ne jeho využití.
- 90 Podle žalobkyně je napadené rozhodnutí kromě toho chybné, jelikož nebere v úvahu skutečnost, že italské orgány oznámily Komisi dotčenou změnu využití díla, což dokládá dokumenty.
- 91 Komise připomíná, že článku 24 nařízení č. 4253/88 se lze dovolávat na základě nesrovnalostí, zejména významné změny ovlivňující provedení dotčeného opatření.
- 92 Komise pokračuje uvedením, že konstatovala existenci nesrovnalostí spočívajících v podstatné změně cílů a využití díla ve srovnání s tím, co bylo stanoveno v poskytujících rozhodnutí, aniž by bylo vyžádáno její předchozí schválení.

- 93 Komise dále připomíná, že poskytující rozhodnutí bylo přijato na základě nařízení č. 1787/84. Ustanovení čl. 22 odst. 3 tohoto nařízení, která upravují popis díla spolufinancovaného fondy Společenství, by byly nadbytečné, pokud by se mělo mít za to, že takový popis je pouze orientační. Totéž platí pro ustanovení čl. 28 odst. 1 písm. b) téhož nařízení, podle kterých žádost o konečnou platbu obsahuje zejména prohlášení, podle něžž je investice v souladu s původním projektem.
- 94 Ze žádosti o pomoc EFRR, podané Komisi italskými orgány ve smyslu čl. 22 odst. 3 nařízení č. 1787/84, přitom vyplývá, že popis přehrady a jejího stanoveného využití byl nedílnou součástí žádosti. Komise dodává, že pomoc byla poskytnuta s přihlédnutím zejména k trvání, technickým vlastnostem a účelu díla obsaženým v žádosti. V tomto ohledu se se zavlažováním přibližně 1000 hektarů zemědělské půdy počítalo pouze doplňkově.
- 95 Za těchto podmínek bylo neoprávněné použití projektu, jakmile bylo získáno financování, za jiným účelem, než jaký byl stanoven, neslučitelné s pojmem soudržného a konvergentního regionálního rozvoje, o který se opírá pojem programování. Dotčená pomoc byla přidělena na základě předpokladu, že voda zadržovaná přehradou bude určena především pro vodní zásobování průmyslové zóny, která má být realizována.
- 96 Z toho vyplývá, že změna využití přehradní vody odůvodňuje zrušení pomoci ve smyslu článku 24 nařízení č. 4253/88.

97 Mimoto Komise namítá, že argument žalobkyně (viz bod 90 výše), podle kterého v napadeném rozhodnutí nevzala v úvahu skutečnost, že italské úřady Komisi oznámily dotčenou změnu využití přehrady, je neopodstatněný. Komise totiž nikdy neschválila změnu využití díla, oznámenou navíc s velkým zpožděním, a sice dne 29. března 2001. Ostatně žalobkyně o schválení uvedené změny ani nepožádala. Komise uplatňuje, že se oznámení takové informace týkající se změny účelu díla nerovná žádosti o schválení. Naopak informace, které jí byly dne 29. března 2001 oznámeny, vedly v září 2001 k zahájení řízení o zrušení pomoci. Potvrzení těchto informací žalobkyní dne 29. listopadu 2001 vedlo k přijetí napadeného rozhodnutí dne 11. prosince 2002.

98 Kromě toho argument žalobkyně spočívá na chybném výkladu článku 24 nařízení č. 4253/88, podle kterého Komise nemohla ani snížit, ani zrušit pomoc pouze z důvodu, že ji vnitrostátní orgány požádaly o schválení. Finanční zájmy Společenství by však byly ohroženy, pokud by Komise nemohla snížit nebo zrušit pomoc z prostého důvodu, že byla informována o změně projektu. Takový výklad by učinil samotné schválení změny neužitečným.

— Závěry Soudu

99 Je namístě nejprve uvést, že, jak Komise správně připomíná, bylo využití dotčeného díla uvedeno v žádosti o pomoc EFRR podané Italskou republikou.

- 100 Mimoto Komise právem tvrdí, že nestačí, aby byla informována o změnách využití díla, jehož stavba je spolufinancována EFRR, ale musí s těmito změnami ještě projevít svůj souhlas. Soud již totiž rozhodl, že Komise může zrušit pomoc v případě nesrovnalostí, zejména v případě významné změny akce ovlivňující její povahu nebo podmínky jejího provedení, aniž by bylo vyžádáno předchozí schválení Komisí (výše uvedený rozsudek ze dne 12. října 1999, *Conserve Italia v. Komise*, bod 92).
- 101 Ze spisu přitom vyplývá, že žalobkyně se spokojila se zpožděným informováním Komise o změně účelu vody zadržené dotčeným dílem. Taková informace zjevně není žádostí o schválení.
- 102 Vzhledem k tomu, že jednak musí být poskytující rozhodnutí a odpovídající žádost o financování posuzovány ve vzájemném spojení, jak bylo připomenuto v bodu 81 výše, a že jednak byl účel díla významně změněn bez předchozího schválení Komisí, protože nebylo dosaženo původního cíle vodního zásobování zóny Licata, je namíste dospět k závěru, že zrušení pomoci je s ohledem na článek 24 nařízení č. 4253/88 odůvodněné.
- 103 Za těchto podmínek není třetí argument na podporu prvního žalobního důvodu opodstatněný, a musí být proto zamítnut, což znamená, že první žalobní důvod musí být zamítnut v plném rozsahu.

Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu ze zjevně nesprávného posouzení při použití článku 24 nařízení č. 4253/88

Argumenty účastníků řízení

- 104 Žalobkyně tvrdí, že převažující posouzení Komise, podle kterého nebyly práce dokončeny a nebylo možné ani předběžně určit datum, ke kterému měla být přehrada v provozu a využívána, je chybné.
- 105 Žalobkyně naopak uplatňuje, že z dokumentace předané Komisi, a zejména z potvrzení o dokončení prací, vyplývá, že práce byly dokončeny dne 4. listopadu 1992, čímž byla přehrada v plném rozsahu dokončena. Dodává, že tato okolnost byla uznána v bodu 6 odůvodnění napadeného rozhodnutí.
- 106 Žalobkyně pokračuje uvedením, že poslední práce, u nichž napadené rozhodnutí uvádí, že zbývají dokončit, jsou zcela doplňkové. Neumožňují vyloučit skutečné dokončení přehrady. I potvrzení o dokončení prací potvrzuje tato tvrzení.
- 107 Navíc žalobkyně zdůrazňuje, že uvedené potvrzení nezmiňuje, na rozdíl od bodu 6 odůvodnění napadeného rozhodnutí, nedokončené „prozatímní nádrže“.

- 108 Žalobkyně dodává, že Servizio nazionale dighe (italská hrázní služba) po dokončení prací pouze požádala o realizaci dýchování na levém svahu přehrady.
- 109 Žalobkyně tak dochází k závěru, že práce týkající se realizace přehrady na řece Gibbesi byly dokončeny v roce 1992 a že výše uvedené zásahy, které požadovala Servizio nazionale dighe, byly nepodstatné ve srovnání s prvořadou úlohou přehrady, kterou je i nadále především zadržování vody. Uvedená služba krom toho vždy na základě pololetních kontrol fungování zařízení, potvrzených potvrzeními o účinnosti stanovenými za tímto účelem, považovala přehradu za dokončenou.
- 110 Komise zpochybňuje, že práce byly dokončeny v roce 1992 a že činnosti, které měly být uskutečněny za účelem zprovoznění přehrady, byly doplňkové.
- 111 Na podporu svého tvrzení Komise uvádí dopis italských orgánů ze dne 23. května 2000 určený Komisi, ke kterému bylo přiloženo potvrzení o ukončení prací, ze kterého vyplývá, že prozatímní nádrže nebyly realizovány a že vodovod nebyl dokončen. Komise dodává, že dopisem ze dne 19. prosince 2000 požádala italské orgány o doplňující informace týkající se zejména dokončení a skutečného či předpokládaného data uvedení přehrady do provozu. Dopisem ze dne 21. února 2001 žalobkyně oznámila harmonogram, podle kterého měly být práce dokončeny do 2. února 2003.
- 112 Komise dodává, že dotčené práce nezahrnovaly pouze stavbu hlavní části přehrady, ale rovněž odklon řeky Gibbesi, vratný kanál, vodovod, jakož i další díla. Krom toho italské orgány ve své žádosti o pomoc vyjasnily účel díla spočívající v přispívání

k průmyslovému rozvoji dotčeného regionu. Z toho vyplývá, že dílo mělo být dokončeno ve všech svých částech a být provozuschopné za účelem plnění stanovených cílů. Za těchto okolností nemá rozdíl činěný žalobkyní mezi hlavními a doplňkovými pracemi smysl.

- 113 Za těchto podmínek mohla Komise v okamžiku přijetí napadeného rozhodnutí pouze konstatovat, že práce předpokládané z titulu dotčené pomoci nebyly dokončeny.

Závěry Soudu

- 114 Je namístě nejprve konstatovat, že bod 6 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí pouze, že byly dokončeny práce na hlavní části přehrady, a nikoliv přehrada jako celek.
- 115 Mimoto ze spisu, a zejména z potvrzení o dokončení prací přiloženého k dopisu ze dne 23. května 2000 adresovaného italskými orgány Komisi, vyplývá, že Komise správně zdůrazňuje, že prozatímní nádrže nebyly realizovány a vodovod nebyl dokončen, jakož i to, že tyto práce byly nedílnou součástí dotčeného projektu.
- 116 Za těchto podmínek je namístě dojít k závěru, že práce, které byly předmětem projednávané pomoci EFRR, nebyly v době přijetí napadeného rozhodnutí dokončeny.

117 Druhý žalobní důvod není tudíž opodstatněný, a musí být proto zamítnut.

118 S ohledem na výše uvedené je namístě žalobu zamítnout.

K nákladům řízení

119 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu Soudu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Odstavec 3 první pododstavec téhož článku však stanoví, že Soud může rozdělit náklady mezi účastníky řízení nebo rozhodnout, že každý z nich nese vlastní náklady, pokud každý účastník měl ve věci částečně úspěch i neúspěch. Odstavec 3 druhý pododstavec téhož článku stanoví, že Soud může uložit účastníku, a to i když měl ve věci úspěch, náhradu nákladů, které uvedený účastník způsobil druhému účastníkovi řízení bezdůvodně nebo zlovolně.

120 V projednávané věci neměla Komise úspěch, pokud jde o přípustnost. Mimoto část nákladů řízení vynaložených žalobkyní za účelem podání její žaloby se uskutečnila z důvodu zdokonalitelného vyhotovení napadeného rozhodnutí (viz bod 21 výše). Soud proto považuje za spravedlivé uložit Komisi, aby nesla polovinu svých nákladů řízení. Tudíž je namístě rozhodnout, že žalobkyně ponese vlastní náklady řízení, jakož i polovinu nákladů řízení Komise.

Z těchto důvodů

Soud (první rozšířený senát)

rozhodl takto:

- 1) **Námítka nepřípustnosti se zamítá.**
- 2) **Žaloba se zamítá jako neopodstatněná.**
- 3) **Žalobkyně ponese vlastní náklady řízení a polovinu nákladů řízení vynaložených Komisí. Komise ponese polovinu vlastních nákladů řízení.**

Vesterdorf

Cooke

García-Valdecasas

Labucka

Trstenjak

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 18. října 2005.

Vedoucí soudní kanceláře

Předseda

E. Coulon

B. Vesterdorf